

wyborczego. Owoż br. Walterskirchen, który
właśnie jest wicem prezydentem, aniżeli dr. Herbst,
Olftrum, Tomaszczuk e tutti quanti, oświadczył
publicznie, że nawet woli proponowaną zmianę
dyktacji wyborczej dla większej posiadłości w
Czechach, gdyż tym sposobem ustanie ciągła in-
stytucja rządu przy tych wyborach, co wszelki
instytucjonalizm czyni iluzorycznym. W wię-
kszej posiadłości w Czechach jest bowiem du-
żo więcej chłopów, którzy zawsze tak gło-
sili, że rząd chce, a ponieważ ci chłopcy o ca-
łym wyniku wyborów swoimi głosami rozstrzy-
gają, przeto faktycznie mianuje tam rząd po-
włażony. Przez podzielenie większej posiadłości na
niektóre okręgi wyborczych, tracąc popleczy-
czki wotum rozstrzygające a więc i wybory
mogły się odbywać w ducha konstytucji.

Tak więc obaleni niemiecki postępowie cały
mach kłamstw dr. Herbst, potwierdzając ją
jako to, co mowy z prawicy podczas rozpraw
nad reformą wyborczą mówili w komisji a na-
stępnie w Izbie.

Tak więc niemile przerwana została dla
centralistów cisza świąteczna.
Za trzy dni zbiorą się delegacje wspólne,
któreby zawiadowały nadzorczyjną na dal-
sze tłumienie powstania i na budowę fortyfikacji
na południu. Ile rząd zażąda kredytu, o tem
rozstrzygnie dziś jutro wspólna rada ministrów.
Wczoraj odbyły anstytucji ministrowie konferen-
cję, ażeby się porozumieć co do stanowiska, ja-
kie wobec przedłożenia wypracowanego przez
wspólne ministerstwo wojny dla delegacji zająć
wypadka. Węgierscy ministrowie naradzali się w
czescie nad tym samym przedmiotem. Wczoraj
wczoraj przybył do Wiednia Tisza w towa-
rystwie ministrów Orczyego, Szaparyego i ra-
dy ministra Jaroslawa Tankowicza. W południe miał
dziś prezydent węgierskiego gabinetu audjencję
u cesarza, na której zapadły uchwały ostateczne
co do przedłożenia mających być delegacjom wspól-
nym uchyleniu. Dowiadując się, chociaż z pe-
wnością doniesienia nie ręczę, że rząd ma żądać
kredytu nadzwyczajnego 14 milionów guldenów,
a mianowicie 8 milionów na trzymiesięczne woj-
skowe wydatki, zaś 6 milionów na budowę for-
tyfikacji w południowej Dalmacji i Hercego-
winie.

W ostatnim liście poruszyłem sprawę zupeł-
nego zniechęcenia pod obecnym zarządem
„Polskiego przytułiska“ we Wiedniu, które, jak
wiadomo, otrzymuje od galicyjskiego Wydziału
krajowego kilka set guldenów subwencji rocznej,
a więc też publicznie podlegało kontroli.
W dzisiejszym numerze *Czasu* spotykam tę sa-
mą sprawę poruszoną. Prasa polska zaczyna się
więcej niż dla nas Polaków, zamieszkałych w Wie-
dniu, arcyważną kwestją zajmować. Dzięki jej
za to. Praktycznego jednak skutku dotychczas
zawsze nie ma, gdyż zarząd „Przytułiska“ jak
nie dawał tak i nie daje żadnego znaku życia.
Chowa on bowiem nie prosto do kieszeni jak
chłód do nosa wszystkie ma czynione zarzuty
nieodpowiedzialności, i robi dalej swoje, tj. zupełnie
nie robi. Czyż możemy do dalek tak znieść? Za-
iste, że nie. Dlatego wzywamy publicznie zarząd
„Przytułiska“, żeby zwołał walne zgromadzenie,
nie chwytając, lecz wszystkich członków na nie
zaprosił, i złożył już raz sprawozdanie ze swo-
jej czynności, a zarazem też i — urząd, który
tak fatalnie sprawuje. Koterjność musi raz u-
stać, jeśli Towarzystwo ma się rozwinąć i być
istotnie użytecznym. Dotychczas było ono tylko
kółkiem — wzajemnej adoracji i dystrybuto-
rem tytułów: prezesa, skarbnika, sekretarza itp.
Przeistacza się więc panowie bawid w żołnierzy,
w jakieś urojone dygnitarstwa. Wam może spra-
wia to płochą zabawę, a nas boli i zarazem
wstydy, że nie a nie dla ogólnego dobra się nie
czyni, że biedny rodak w obczyźnie nie znalazł
dotychczas pomocy, chociażby jej jeszcze tak potrzebo-
wał. Prosimy więc o zwołanie walnego zgroma-
dzenia, i o zaproszenie na nie wszystkich człon-
ków.

Czasi wiedeńscy inaczej zawiadują swoimi
stowarzyszeniami. Szkolne ich stowarzyszenia
„Komensky“ otwiera w b. r. własną czeską szko-
łę czteroklasową w Wiedniu. Czyż wolno nam o
czemś podobnym przy apacji i obywatelności i po-
myśleć? A szkoła polska w Wiedniu jest dla
mieszkańców tu Polaków tak samo nagłą po-
trebą, jak dla Czechów szkoła czeska. Może by
też kto pomyślał o utworzeniu w Wiedniu pol-
skiego stowarzyszenia szkolnego?

Międzynarodowa wystawa obrazów

we Wiedniu.

III.

Wiedeń d. 9. kwietnia.

W poprzednim artykule powiedzieliśmy, że
na wystawie niema ani jednego monumentalnego
dzieła sztuki, chociaż dobrych a nawet wytwor-
nych obrazów znajduje się nie mało. Tak było
też rzeczywiście do wczoraj. Jednak wczoraj
przybył wystawie nowy obraz, a mianowicie bel-
gijskiego malarza Ludwika Gallait „Dzuma w
Tournaï“, który jest najznakomitszym dziełem
całej wystawy i poniekąd zasługuję, ażeby go
nazwać monumentalnym utworem sztuki malar-
skiej. Ludwik Gallait ma już ustaloną sławę w
historji malarstwa. Przed czterdziestu już laty

wzbudzał jego pod względem kolorytu świetny
obraz „Zrzeczenie się korony przez Karola V.“
ogólny podziw w całej cywilizowanej Europie.
W kilkanaście lat później wystąpił z dwoma in-
nymi niemiernymi znakomitymi obrazami: „Ostatnia
godzina Egmonta“ i „Egmont i Horn.“ Jest on
więc nestorem sztuki w pełnym słowa znaczeniu
i co jest uważy godnym, pierwszym w historii ko-
lorystyka nowszej sztuki malarzkiej. Dziś jest Gal-
lait prawie osiemdziesięcioletnim starszem. Dlatego
też tembardziej podziwiać należy młodzieńca,
niemal twórczość jego ducha i fantazji i niespo-
żyty siłę artystyczną, co razem złożyło się na
prawdziwe arcydzieło „olbrzymich rozmiarów“
„Dzuma w Tournaï“ jest nie tylko najznakom-
itszym w swoim rodzaju, ale też i największym
obrazem na całej wystawie. Obraz ten zasługuję,
żebyśmy się nad nim szczególnie zastanowili.

Widzimy na nim chaotyczną i przestakną
mnogost ludu, na którego czele postępuje biskup
Radbod. Jest to pochod obłąkany przy miao-
sto, ażeby wymordli u Boga końca dzmy, któ-
ra w trzydziestym stuleciu nawiedziła miasto
Tournaï. W środku obrazu, na kilka kroków
przed wizerunkiem Marii postępuje biskup w
szatach punktycznych, trzymając krzyż w praw-
icy. Cała jego postać jest białą, pełną głę-
bokiego zaufania do Stwórcy. Błaga on o litość z
padłu płaczu i nędzy, a serce jego widocznie
jest przepiecionie wielką boleścią i odczuwa ca-
ły ogrom cierpienia i nieszczęścia ludności jego
duchowej pieczy powierzony. Obok biskupa kro-
czy inny kapłan, z którego twarzy odrywa się
zupełnie uczucie. Jest on pełen rezygnacji i go-
dzi się z wola Boga, chwając zawsze Pana na
wysokościach. W prawo i w lewo od biskupa
grupuje się lud pokutujący i obojga pić, najróżno-
rodnej zastąpić. Bogaci i ubodzy, starcy i
dzieci, zdrowi i chorzy błagają o litość. Tu i
w owidzie leżą dotknięci zarazą i pasujący się z o-
kropną śmiercią, lub też zsiniałe trupy tych,
którzy już piekło boleści przeżyli. Panika nie-
zależności odbija się w każdej twarzy a każdy
szczegół składa się na całość grozy chwilowej.
Epizodów wstrząsających każde ludzkie serce do
głębi jest tu nie mało. Stary mistrz uśmie nie-
zrównanie wszystkie odcienia uczuć i boleści
przelewał na płótno. Tu oplakują bolejąca ma-
ka straszną śmierć jedynego ulubionego dziecka.
Ileż wstrząsające, porwijające prawdy w wyra-
zie oblicza nieszczęśliwej matki! Tam znowu u-
pada na piedestał posagu jakaś stara kobieta
dotknięta straszną chorobą. Trup jeszcze żyjący,
okropnie zeszpecony, wiący się w kurczach mak
i katuzi. Jeszcze chwila jedua, drngą, a tętno
życia jak zdmuchnięte światło świecy zgaśnie.
Ale serce też okropnie usterającej kobiety na-
pełnia jeszcze pomimo wszelkich mak i katuzi
szlachetne uczucie wiary. Rzeczona ona bowiem
błagalnie ostatnie wezwanie na wizerunek Panny
Marij, w tem wejrzeniu lśni jeszcze promyk na-
dziei, że Matka Chrystusowa pełna litości zmi-
lić się nad nią i zdejmie z niej kłatwę... Dzi-
wnie odbija wśród tej ciżby grozy, strachem i
boleścią przejętego ludu, rycearz w stal zakuty a
siedzący na koniu, umieszczony na prawej stro-
nie obrazu. Spogląda on obok siebie na całą tę
nędzę ludzką otaczającą go dookoła... Inna boleją-
ca matka dostaje na widok swego dziecicy za-
bitego duma pomieszania zmysłów. Klęczy ona
nad ukochanym trupem. W nieskończony swej
rozpaczy, zalana strumieniem łez, z potarganymi
włosami, wznosi błagalne dionie również do wi-
zernku Panny Marij, spidziewając się w obłą-
dzonej boleści, że ona przywróci życie martwemu
dziecicy. Niepodobna wyczerpać wszystkich
szczegółów obrazu. Gdybyśmy się chcieli poku-
sić, wówczas musiałoby nasze sprawozdanie u-
rodo do wymiarów olbrzymiego płótna, o którym
mówimy.

Wszystkie jednak mistrzowskie szczegóły
spływają harmonijnie w jednolitą i potężną ca-
łość, która widza wzrusza i zarazem nim tak
wstrząsa, jak gdyby jakie nadzwyczajne zjawis-
ko przyrody. Jednym słowem nestor nowożyt-
nej sztuki malarzkiej przedstawia nam się w ol-
brzymim swem płótnie w całej swej artysty-
cznej wspaniałości, a zaprawdę patrząc na jego
arcydzieło, niewiedzieć co w niem więcej podzi-
wiać, czy mistrzowski układ kompozycji, czy
wzorowy rysunek lub też świetność kolorytu.

Prócz obrazu Ludwika Gallait posiada od-
dział belgijski dużo bardzo znakomitych i wy-
twornie malowanych obrazów. W oddziale tym
widzimy niemal wszystkie rodzaje malarstwa za-
stąpione. Jednym z najładniejszych obrazów bel-
gijskich jest obraz Willema Geetsa przed-
stawiający „Wyklicie zakonnic“ — być może,
że tytuł obrazu jest inny, jednak nie mając ka-
talogu, który dla oddziału belgijskiego jeszcze
nie wyszedł, musimy niestety odgadywać z tego
co na obrazie jest uwidocznionem. Płótno nie
jest duże. Scena dzieje się w krużganku
kisztoru. Na prawo przy ścianie pod oknem
siedzi na ławce kamiennej zakonnica przy-
gnębiona smotą i troskami. W wyrazie jej
twarzy przebiega się nawet nieco apacji, sąca
czuje się ona bezbronna wobec tego wszystkiego,
co zwierchnia władza duchowna uważa za od-
powiednie z nią uczynić. Na kilka kroków przed
siedzącą zakonnicą stoi kapłan w bogatym na
fioletowem tle złotem tkanyim ornacie i spełnia
ceremonialnie obrzęd. Postać tego księdza jest
po mistrzowsku malowana. Materia na ornacie
jest tak wytwornie zrobiona, tak wszystko tu
w szczegółach wypracowane, iż zaiste zdaje się,

że to rzeczywiście materia na jedwabnem fioleto-
wem tle szczerem złotem tkana. Wyraz twarzy
księdza ma nieco podobieństwa do owego popa
Werszawczygna, który obojgnie, mechanicznie
błogosławi na pola pobojowiska setki, tysiące
trupów. Różnica chyba w tem, że pop mecha-
nicznie błogosławi, a ksiądz mechanicznie przekli-
nia, obydwa jednak zarówno ściśle sprawują
obraz wedle rytuału i ceremonii kościelnej.
Pop Werszawczygna jest może lepiej scharak-
teryzowany, aniżeli ksiądz Geetsa, jednak za to
pod względem technicznego wykonczenia prze-
wyższa o wiele ostatni pierwszego. Nadto od-
znacza się ten obraz świetnym kolorytem. Świe-
łość i pogodność barw odbija tu dziwnie od po-
nurości sceny przedstawionej.

Niezwykłej piękności jest obraz noszący nr.
4. a przedstawiający szpital. Ponieważ obraz
wysoko wisi, podpisu artysty odczytać niepo-
dobna, a że nie ma katalogu, więc nie wiemy kto
obraz ten namalował. Wspominamy o nim atoli,
ponieważ zasługuje we wszech miar na wzmian-
kę. Widzimy w tym obrazie niezwykle dobrą
perspektywę, bardzo udany rysunek i szczęśli-
wy w ogóle układ a ton kolorów jest tak traf-
nie dobrany, że z całości wionie że się tak wy-
razimy, czysta szpitalna atmosfera. Przybytek
chorób jest wprawdzie, bez wszelkich piękności od-
dany. W harmonii z kolorytem i zewnętrzną
scenąją pozostają i ludzie, których na obrazie
widzimy. Niektóre zbolełe twarze chorych, a
szczególnie dziatek złożonych słabością, wzru-
szają widza. Takie same wrażenie sprawia wi-
dok ludzkich boleści i na osoby, które właśnie
szpital zwiedzają. Chorzy i zwiedzający szpital
zarówno dobrze scharakteryzowani. Epizodów
jest dużo, mimo to obraz przedstawia ściśłą ca-
łość trzymaną w jednolitym tonie a nacechowa-
ną prawdą życiową.

Van Moera „Pracownia malarza“ jest
pod względem zupełnego wykonczenia wszyst-
kich akcesoryj robotą filigranową, prawdziwym
cackiem w swoim rodzaju. Trudno doprawdy po-
jąć, jak artysta mógł zmieścić tyle misteryjnych
i różnorodnych przedmiotów na stosunkowo ma-
łym płótnie. Równie misternej roboty, jednak w
stylu szkoły niderlandzkiej, jest mały na drze-
wie malowany a raczej wyszyty obrazek
Lybaert'a wyobrażający klęczącą kobietę
Nosi on napis „Lusbetie van Hungaria“.

Piękną kompozycją jest znowu obraz Por-
taels'a „Samum na puszczy“. Koloryt jest tu
również niezwykły a i to obrazu ponure i
odpowiednie przedmiotowi. W głębi wznoszą się
chmury piasku. Na bezgranicznej puszczy szaleje
okropna burza. Na przedzie obrazu widzimy
strwożoną karawanę, ludzi i wielebów drzą-
cych o życie. Gra żywiołów oddana jest kolory-
stycznie w pełnej grozie i z całym majestatem
okropności.

W pejzażach, widzimy tu także kilka oka-
zów niepospolitej wartości, szczególnie zaś pe-
dzła Plumota i Marij Collard. Dział obrazów ro-
dzajowy również dobrze zastąpiony. Pierw-
szostwo należą tu Teodorowi Ge-
rard. Obraz jego jest znakomicie wykona-
ny. Przedstawia „Taniec w wiejskiej gospodzie.“
Obraz ten należy bezsprzecznie do najlepszych
obrazów rodzajowych całej wystawy, znajdując
sobie równe tylko w oddziale niemieckim. Ina-
czej znowu przedstawia nam się talent drugiego
belgijskiego malarza rodzajowego Verhaert'a.
Ten odszczególnia się subtelnym wypracowaniem
szczegółów. Szczególnie oryginalnym wydaje się
nam jego cykl obrazków rodzajowych. Jest ich
trzy objętych jedną ramą i noszą następujące
napisy: „L'esprit vaincu, La soubrette i La con-
valescence.“ W obrazkach tych jest dużo też jo-
wialnego humoru. Trzecim rodzajowym malarzem
w oddziale belgijskim, którego dzieła nasługu-
ją na pochwałę, jest Vervee. W dziele portretów
spotykamy również piękne okazy, a między temi
Gallaita portret Frere Orbana i dobre portrety
A. Roberta i Winnea. Oddział belgijski
posiada prócz wymienionych dużo jeszcze innych
wcale udatnych obrazów, a mianowicie pędzla
A. Huberta, Eugena Smitsa, T. Baro-
na, H. Boulengera i innych.

Kongres literacki w Rzymie.

Korespondent z Rzymu doniósł był nam, że
zwołany na dzień 20. maja kongres literacki do
Rzymu jest w ścisłym związku z kongresem
wolnomyślicieli i ateistów, który tuż po kon-
gresie literackim nastąpić ma, a nawet hiero-
wnicy obudwu kongresów są prawie ci sami.
Podobnej treści korespondencję zamieściła i *Ga-
zeta Werszawska*.

Tymczasem *Kurjer Werszawski* zaprzecza
tym wiadomościom na podstawie wyjaśnień, o-
trzymanych od międzynarodowego komitetu lita-
rackiego. Wyjaśnienia te brzmią:

„W korespondencji z Rzymu *Gazety War-
szawskiej* w przedmiocie tegorocznego zebra-
nia się kongresu literackiego tyle jest prawie błą-
dów, ile wyrazów.“

Korespondent twierdzi, że komitet wybrał
miesiąc maj umyślnie dla zborowania się z kon-
gremem ateistów.“

Zachodzi tu mała pomyłka...
Kongres ateistów, jeżeli rzeczywiście do-
jdzie do skutku, odbędzie się w wrześniu r. b.,
jak o tem można się przekonać z artykułów

wszystkich dzienników radykalnych i z osobno
rozsyłanego zaproszenia (arykuty te jako do-
wody otrzymaliśmy).

Musieliśmy więc panowie literaci trochę za
długo czekać w Rzymie (od maja do września),
ażeby się z kongresem ateuszowskim połączyć.
Zaden z członków międzynarodowego stowa-
rzenia literackiego nie zapisał się do projek-
towanego kongresu ateuszów, i vice versa zaden
z promotorów tego ostatniego kongresu nie znaj-
duje się na listach członków stowarzyszenia lita-
rackiego, o czem przekonać się można łatwo
z listy nazwisk zamieszczonych w piśmie fran-
cuskiem *Radical*, a przestanych redakcji *Kurjera
Werszawskiego*.

Trudno zresztą szukać jakiegobądź spójni po-
między stowarzyszeniem czysto literackim, a in-
nem znów wyłącznie politycznym.

Stowarzyszenie tak zwanych „wolnomyśli-
cieli“ składa się nie tylko z ateuszów, ale i z de-
istów, o ile nam jednak wiadomo, zaden z pro-
motorów tego zebra- nia nie umie po włosku, dz-
wioną więc rolę odgrywaliby w Rzymie i wątpię
nawet należą, czy ten projekt przyjdzie do
skutku.

Włochom umiarkowanym nie byłoby wcale
na rękę, ażeby w stolicy ich kraju cudzoziemcy
przechodzili wyprawiać gwałtowne manifestacje,
radykalni zaś Włosi lekali się, ażeby dekla-
macje przesadne radykalistów francuskich, które
miewatpliwie objawiały się w tem zgromadze-
niu, nie zaszkodziły im w przyszłych październi-
kowych wyborach.

Czy zresztą kongres t. z. „wolnomyślicieli“
przyjdzie do skutku, czyli też nie dojdzie, mniej-
sza o to, same bowiem już daty przez korespon-
denta *Gazety Werszawskiej* wymienione dowo-
dzą, że nadużyto jego dobrej wiary, i że wido-
cznie nie czytał ani jednego z dzienników pa-
ryskich, w których była mowa o kongresie wol-
nomyślicieli, co zdawałoby się pierwszym obow-
wiązkiem dobrze informowanego korespondenta.

Kraszewski pisał do komitetu — tylko stan
zdrowia przeszkodził mu udać się do Rzymu.
Jego sympatją do Włoch jest dobrze znana,
Włosi odplacają mu się wzajemnością, a rząd
włoski odozbił go zaszczytnymi oznakami.

Jeżeli Kraszewski proponował Medjolan ja-
ko miejsce zebra- nia się kongresu, to dlatego
tylko, iż Medjolan jest tem dla księgarstwa i
wydawnictwa włoskiego, czem Lipsk dla księ-
garstwa i wydawnictwa niemieckiego.

Włoski wydawca medjolański mogą z łatwo-
ścią udać się do Rzymu, a prztem celem sto-
warzenia literackiego międzynarodowego nie są
wyłącznie tylko handlowo-wydawnicze za-
biegi.

Pragnie ono przede wszystkim, ażeby auto-
rowie wszystkich krajów spotykali się i zapo-
znawali kolejno we wszystkich stolicach euro-
pejskich, żeby umieli się znać i oceniać wzaj-
jemnie.

Rzym następcą do tego najposobniejszego
pole i żadne miasto włoskie nie dorówna mu
pod tym względem.

Kraszewski jako najulubieńszy pisarz naro-
dowy, nie mógłby nakłaniać literatów polskich
do ścigania na siebie obrazy przedstawicielei
włoskiego piśmiennictwa, do odstręcania się od
Włoch dlatego, że są zjednoczone, że istnieją, że
mają powagę w kongresie ludów europejskich,
zamiast pozostawać w rozdziale i w upadku, jak
to przez wieki bywało.

Coż więc pozostaje z twierdzeń korespon-
denta *Gazety Werszawskiej*?

Gołosowne zarzuty, które żadną miarą u-
trzymać się nie zdołają.

Do tych wyjaśnień, z naszej strony dodać
musimy, że czytaliśmy list jednego z prezesów
międzynarodowego stowarzyszenia literackiego,
p. Chodźkiewicza z Paryża, w którym liście je-
go dostrzedz można było pewnych wątpliwości
co do kwestji, czy Polacy mają wziąć udział w
kongresie, zwołanym do Rzymu, chociaż nie do-
tyka wcale przyczyn tych wątpliwości. Czy mi-
łoty i jego coś jest to same wiadomości, które
według wyjaśnienia, danego *Kurjerowi Werszaw-
skiemu*, mają być zupełnie mylne?

Moskwa.

Goniec urzędowy podaje następujący urzęd-
owy komunikat:

Z powodu wiadomości krążących o niepo-
rządkach żydowskich, a podawanych niedokład-
nie przez prasę, o wszystkich powiadaniach bę-
dzie w swoim czasie *Goniec urzędowy*.

W ciągu ostatnich dni otrzymano nastę-
pujące wiadomości:

W powiecie urywskim, w gubernii woliń-
skiej, między przechodzącą mi drogą „staroobrad-
cami“ a karczarzem żydem wszczęła się bójka,
w której przyjęli udział i znajdujący się w kar-
czynie żydzi. Aresztowano oboje strażnicę osób.

W powiecie ananiewskim, gubernii chersoń-
skiej, w niedzielę kwietnia, dokonany został ra-
bunek żydowskiego mienia.

Na wiadomość o tym wypadku, pożyły na
miejscie sprawnik; usiłowało też wnieść pożar.

Wypadków śmierci nie było, porządek przy-
wrócono; aresztowano osób przeszło trzydzieści,
straty jeszcze niewiadome. Środki, celem zapo-
bieżenia dalszym nieporządkom przedsięwzięto.

W dalszym ciągu mówi *Goniec urzędowy* o

zaburzeniach, które miały miejsce w dniu 7. lu-
tego w powiecie słuckim i kończy w ten sposób:

Oprócz powyższego, nie było żadnych in-
nych nieporządków, ruchy zaś wojsk, jakie się
obecnie odbywają, przedsięwzięte zostały w celu
zapobieżenia nieporządkom podczas zbliżających
się dni świątecznych.

W tym celu również, w niektórych miej-
scowościach wydano rozporządzenia, aby szwy-
kownie były zamknięte przez pierwsze trzy dni
świąt i aby policja została wzmocniona.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Dnia 14. kwietnia.

* **Temperatura** utrzymuje się ciągle w równej
mierze. Pogoda niestala; chwilami mamy przyjemny
deszczki wiosenny.

* **Teatr.** Jutro odbędzie się pierwsze przedsta-
wienie operki Straussa „Wojna o tancerkę“. Li-
bretto przełożone zostało przez p. Aurelega Urban-
skiego. Odwołka w przedstawieniu, jak nam do-
nosi dyrekcja teatru, nastąpiła w skutek chwilowej nie-
dyspozycji panny Beckz-j.

* **Ks. metropolita lwowski** wydał cztery ku-
reny do duchowieństwa grecko-katolickiego w kraju.
Dwie polityczne podajemy na innym miejscu. Inne
dwie dotyczą sprawy administracyjnej i ścisłe reli-
gijnej.

Pierwsza podaje do wiadomości, że wedle roz-
porządzenia władzy skarbowej, podatki i dodatki od
beneficjów, dotowanych poniżej normalnej kon-
gru, mają przyspać na fundusz religijny.

Druga zaleca urzędowi dekalnym, aby poru-
miali się z duchowieństwem w sprawie odnowie-
nia misji, w myśli dawniejszej kurendy z r. 1875.

* **Z Rady miejskiej** Na wczorajszym posiede-
niu zwołanemu tylko pomniejsze sprawy admini-
stracyjne, a między innymi przyjęto akt kolandacyjny
budowy kanału w ulicy Mickiewicza. Koszt tej bu-
dy wynosi 3.829 złr. czyli mniej o 454 złr. od
sumy preliminowanej anszlagiem. — Wybór dele-
gatów Rady miejskiej na rok bieżący, pomimo że
postawiony był na porządku dziennym, nie przy-
szedł do skutku.

* **Z galic. Towarzystwa muzycznego.** W nie-
działę dnia 16. kwietnia b. r. odbędzie się w sali
towarzystwa o godzinie wpół do pierwszej w po-
łudnie płyta poranek muzykalny pod artystyczną dy-
rekcją p. K. Mikuleg. Program jest następujący:
1. Beethoven. Trio (d-dur) fortepian (Jyr. Mikul),
klarynet (p. I. Inka), wiołocelna (p. Wollmann). 2.
a) Hermes — „Gdy świta dzień“, b) Abt — „Ma-
jowa noc“, odpiewa chór męzki. 3. Wagner. Ro-
mance, ułożona na skrzypce przez Wilhelmgiego,
odegra p. Sch. 4. Mozart. Kwartet smyczkowy nr.
XVIII (d-dur), odegrają pp. Bruckmann, Słomkow-
ski, Kozłowski i Wollmann.

Bilety są do nabycia w księgarni pp. Seyfart-
ka i Czajkowskiego, a w dzień produkcji przy
kasie.

* **Stowarzyszenie patriotycznej pomocy** czer-
wonego krzyża w Galicji. W sobotę dnia 15. kwie-
tnia b. r. odbędzie się w wielkiej sali ratuszowej
walne zgromadzenie obu galicyjskich stowarzyszeń
patriotycznych czerwonego krzyża, a mianowicie o
godzinie 11. przed południem walne zgromadzenie
Stowarzyszenia dam, zaś popołudniu o godzinie 5.
walne zgromadzenie Stowarzyszenia męzczyzn. Na
zgromadzeniach tych odbyć ona będą sprawozdania
z czynności i rozwoju obu wspomnianych stowa-
rzeń patriotycznych.

* **Nieszczęśliwy wypadek.** Bawiący się dnia
wczorajszego nad stawem l. 10 ul. Szpitalna Mi-
chał Kruk 11 letni syn Piotra Kruka stróża domu
l. 17 ul. Kazimierzowska, wpadł w skutek własnej
nieostrożności do tegoż, z kąd go następnie wydo-
byto i odstawiono w stanie nieprzytomnym do tut.
szpitala.

* **Dr. Filip Loebenstein**, zmarły w ostatnich
dniach w Brzeżanach, przełożył na język niemiecki
obok wielu dzieł Słowackiego, Rzewuskiego, Si-
mieńskiego i Kraszewskiego, z nowych celniej-
szych dzieł literatury polskiej Flenkowicza „Szkice
węgłem“, „Janko muzykant“ i „Stary sluga“. Pre-
kład te wyszły w lipskiej bibliotece uniwersalnej
Fil. Reclama. Ostatnimi czasami przetłumaczył dra-
mat Aurelega Urbaniego „Pod kolumną Zygmunta“
(drukowany przed dwoma laty w odcinku *Gaz.
Nar.*) i poczynił starania celem przedstawienia go
na której ze scen niemieckich.

* **Przyjeździe do gminy.** P. Antoni Wartha, ka-
pitan 30. pułku piechoty, i p. Hensch Dicker, szyn-
karz, uchwalą zapadła na wczorajszym posiedzeniu
Rady miejskiej, przyjęci zostali do związku gminy
m. Lwowa.

* **Egzamin uczniów** szkoły Towarzystwa ogro-
dniczo-sadowniczego odbędzie się w niedzielę 16.
kwietnia b. r. o godzinie 4. popołudniu w Zakła-
dzie Towarzystwa przy ulicy Piękarskiej l. 24, na
który P. T. szanownych członków zapraszamy.

* **Cudowny lekarz** znajduje się obecnie, jak
donosi *Zwiada* w Londynie. Jest nim 80letni Lud-
wik Korzeniowski, właściciel znóstwa orderów i
medali, a sztuka jego polega na tem, że zupełnie
naprawia i wylecza krzyż w ych, chromych i
garbatach (!) a wszystko to sposobem natural-
nym i bez bólu (!) Miał on wyleczyć już więcej jak
300 kalek. Mimo podeszłego wieku wygląda jak
młodzieniec. Do wiadomości tej dodać musimy, że

skiego i należał do urzędzenia uroczystego jubi-
leuszu jego zasług. Była to pierwsza tego ro-
dzaju u nas uroczystość, za którą poszło wiele
innych.

Jako prezes komitetu urządzającego półwie-
kową rocznicę powstania listopadowego we Lwo-
wie, główną część pracy wziął na siebie, nie lubi
się bowiem wyreczać, lecz sam osobiście przyjęty
na siebie obowiązek zwyki zatwierać.

Nie ma zaś dla niego małego obowiązku,
kady jest wielkim skoro jest potrzebnym oj-
czyźnie.

Nie ci Polscy zdubują, którzy działają tyl-
ko w dniach ogólnego zapału i pewnej nadziei,
ale ci, którzy ciągle dla niej pracują i w co-
dziennym trudzie zasiewają miłość ojczyzny i
ducha poświęcenia. „Bądźcie pewni, powiedział
o takich Adam Mickiewicz, iż z ich ziarna wy-
rosnie Rzeczpospolita wielka i piękna!“

W zyciorystie s. p. Alfreda Młockiego w 81.
numerze *Gazety* z dnia 8. kwietnia opuszczono po
wyrazach: „Boleń rozpoczął śledztwo o udział w
powstaniu“, ustęp w którym jest opis śledztwa i
uwołnienia Młockiego, następnie zaś jego powrota
do Krakowa, a który przez pomyłkę został pre-
stawiony do fejletonu w numerze 83.

ALFRED MŁOCKI.

Życiorys

przez

AGATONA GILLERA.

(Dokończenie.)

5. „Krótki rys walki zasad w Europie“ przez
Prawdycza z Koszarowa. Lipsk. Nakładem au-
tora wielka 8. stronic 528.

Jest to największe i najwspanialsze z dzieł
napisanych przez Młockiego. Skreślił w niem
historję walki z ciemiężcami i ścierania się za-
sad wolności i postępu z despotyzmem i nie-
wola, która wypełniła dzieje wszystkich cywil-
zowanych narodów w naszym wieku. Najobszer-
niej opisaną została rewolucja 1848. Podwodem
do napisania tego dzieła było wykazanie, iż
nieodłąkaję ród ludzki doświadcza, pochodzi
wyłącznie z jego własnej woli lub niewiadomo-
ści. „Historja ludów, pisze Młocki, jest tego naj-

